

החלטת ועדת האתיקה
בקובלנות של שרת התרבות והספורט, חה"כ מירי רגב
וחברי הכנסת ענת ברקו ואורן חזן נגד חה"כ אלעזר שטרן
וקובלנה של חה"כ שטרן נגד השרה רגב
מיום י' בטבת התשע"ט - 18 בדצמבר 2018

הקובלנות

1. לוועדת האתיקה הוגשו מספר קובלנות נגד חה"כ אלעזר שטרן בעקבות דברים שאמר במליאת הכנסת ביום 5.11.2018, ואשר הופנו כלפי שרת התרבות והספורט, חה"כ מירי רגב. בדיון הדיון האמור אמר חה"כ שטרן את הדברים הבאים: "אני לא רוצה לדבר פה איך התקדמת. לא כדאי, לא כדאי – איך התקדמת... את יודעת שאני יודע". לדברי השרה רגב מדובר ב"דברי בלע בעלי נימה סקסיסטית" שאין להם מקום בשיח הפרלמנטרי. בקובלנה שהגישה חה"כ ענת ברקו צוין כי הדברים שאמר חה"כ שטרן מהווים "רמז כעור" וזריקת רפש בצורה פוגענית. טענות דומות פורטו גם בקובלנה שהגיש חה"כ אורן חזן. בוועדת האתיקה התקבלו קובלנות נוספות של אזרחים באותו עניין.

מנגד, הגיש חה"כ שטרן קובלנה נגד השרה רגב בעקבות התבטאויותיה כלפיו באותו דיון, כאשר בין היתר אמרה "היינו צריכים לנקות אחריך את החצר אחרי כל אמירה שלך" ורמזה כי קידומו במערכת הפוליטית נעשה בעקבות הדלפות ליאיר לפיד עת שימש שטרן כראש אכ"א.

התגובה לקובלנות

2. בתגובה בכתב שהעביר חה"כ שטרן לוועדת האתיקה ציין כי דבריו נאמרו בתגובה לכך שהשרה רגב הטיחה בו דברים קשים עוד קודם לכן באותו דיון. כמו כן, ציין כי לא היתה לו כל כוונה לייחס לקידומה של השרה רגב או לקידומה של כל קצינה אחרת בצה"ל דברים הקשורים למיניות בכל דרך שהיא.

חה"כ שטרן ביקש להגיב לקובלנות גם בעל-פה ובהופעתו בפני ועדת האתיקה ביום 13.11.2018 פירט את הרקע לדבריו במליאה וחזר על טענתו כי מבחינתו לא היה כל הקשר מיני לדברים וכי הוא מצר על האופן שבו הובנו דבריו במליאה.

השרה רגב אף היא הופיעה לבקשתה בפני הוועדה ופירטה את הפגיעה הכרוכה בדבריו של חה"כ שטרן, הן במישור הציבורי והן במישור האישי. כמו כן, התייחסה לקובלנתו של חה"כ שטרן ואמרה כי היא עומדת מאחורי הדברים וכי בשונה מדבריו של חה"כ שטרן, היא לא דיברה ברמזים אלא אמרה את הדברים באופן ברור ומפורש.

החלטת הוועדה

3. להלן עיקרי חילופי הדברים בין חה"כ שטרן לבין השרה רגב מתוך פרוטוקול הדיון שעסק בהצעת חוק התרבות והאמנות (המכונה "נאמנות בתרבות"): :

"חה"כ אלעזר שטרן:

"יום אזכרה חטאיי אני אתחרטה - - - // בוגד מחרחר ריב כבוש את ריבך / תרבה תלונתך ותקשה ליבך". גברתי שרת התרבות, את לא יודעת מי כתב את זה, נכון?

שרת התרבות והספורט מירי רגב:

אתה יודע?

חה"כ אלעזר שטרן:

כן.

שרת התרבות והספורט מירי רגב:

זה הכי חשוב.

חה"כ אלעזר שטרן:

את יודעת? אני אגיד לך.

שרת התרבות והספורט מירי רגב:

אתה מצטיין. אני לא כמוך, אתה מצטיין. היית ראש אכ"א מעולה, שהיינו צריכים לנקות אחריך את החצר, אחרי כל אמירה שלך, אז גם עכשיו.

חה"כ אלעזר שטרן:

רבי שלום שבזי. רבי שלום שבזי, שאת לא יודעת מילה ממה שהוא כתב.

...

שרת התרבות והספורט מירי רגב:

אנחנו יודעים למה אתה פה, נכון? נכון? אתה יודע למה אתה פה? בגלל יאיר לפיד, בגלל הקשר שהיה לך איתנו כשהיית ראש אכ"א - - -

...

חה"כ אלעזר שטרן:

מירי, נחזור להתנתקות? נחזור להתנתקות? שמחת יותר. בואי נחזור להתנתקות.

שרת התרבות והספורט מירי רגב:

בוא נחזור ליפתח רון-טל; בוא נחזור לציונות דתית; בוא נחזור למה שעשית ועם מי הלכת נגד.

...

שרת התרבות והספורט מירי רגב:

כמה אפשר לכתוב עליך – כזה ספר אפשר לכתוב עליך. בוא נכתוב על החברים שלך מהצבא.

חה"כ אלעזר שטרן:

מירי, מירי, מירי, אני לא רוצה לדבר פה איך התקדמת. לא כדאי, לא כדאי – איך התקדמת.

שרת התרבות והספורט מירי רגב:

בוא נכתוב על ההדלפות שלך - - -

חה"כ אלעזר שטרן:

לא כדאי, מירי. לא כדאי. את יודעת שאני יודע".

שרת התרבות והספורט מירי רגב:

בוא ניתן לו לדבר, לא נפריע לו.

חה"כ אלעזר שטרן:

את יודעת שאני יודע איך התקדמת. לא כדאי.

שרת התרבות והספורט מירי רגב:

לא, אתה יודע - - -

חה"כ אלעזר שטרן:

לא כדאי.

שרת התרבות והספורט מירי רגב:

בוא תגיד לי איך. בוא תגיד איך

...

חה"כ אלעזר שטרן:

לא, לא, אני לא רציתי ללכת לזה. כיוון שהתחלת לדבר על קידומים אז אמרתי.

4. הוועדה סבורה כי רמיזותיו של חה"כ שטרן ביחס לקידומה של השרה רגב בצה"ל לא היו במקומן. רמיזות מסוג זה, אשר רבים פירשו אותן בהקשר המיני (גם אם חבר הכנסת לא התכוון לכך), אינן לגיטימיות בשיח הפרלמנטרי ואין להשלים עמן. הן לא רק פוגעות בחבר הכנסת במישור הציבורי, אלא פוגעות בו גם במישור האישי והמשפחתי, ועל כן יש לגנותן מכל וכל. בנוסף לדברים שנאמרו על ידי חה"כ שטרן במליאה, נאמרו על ידו באמצעי התקשורת דברים נוספים שאף בהם היה כדי לחזק את התחושה בקרב השומעים כי דבריו מכוונים להקשר המיני, וזאת על אף שהכחיש זאת וטען כי לא היתה לו כל כוונה שכזאת.

עם זאת, לאחר מספר ימים, ולאור הסערה התקשורתית, התראיין חה"כ שטרן והבהיר מפורשות כי דבריו לא הובנו, וכי אין לו כל טענה בהקשר המיני בעניין קידומה של השרה רגב בצה"ל. כמו כן, ביקש חה"כ שטרן להתנצל בפני נשים שנפגעו מדבריו.

5. יצוין כי במסגרת הדיון בוועדת האתיקה הבהירה הוועדה לחה"כ שטרן את עמדתה בעניין דבריו כפי שפורטה לעיל ומסרה לו כי מן הראוי שיתנצל בפני השרה רגב על הדברים. במענה לפניית הוועדה העביר חה"כ שטרן את הדברים הבאים:

"בדיון במליאת הכנסת שהתקיים ביום 5.11.2018 התבטאתי כלפי שרת התרבות והספורט, חה"כ מירי רגב, באופן שהתפרש לצערי אצל רבים בהקשר המיני. אני רוצה להבהיר כי לא זו היתה כוונתי ולהביע צער על כך שדבריי הובנו באופן הזה בפני כל מי שנפגעה מכך. אם גם השרה רגב הבינה זאת בהקשר המיני, אני מביע צער גם בפניה".

6. ועדת האתיקה סבורה כי לאור הבהרותיו והתנצלותו של חה"כ שטרן, וכן לאור הדברים המתגרים של השרה רגב שקדמו לדבריו של חה"כ שטרן, יש להסתפק בכך.

עם זאת, הוועדה מבקשת להזהיר את חברי הכנסת כי רמיזות מסוג זה הן בגדר עבירה על כללי האתיקה והדבר עלול להביא להטלת סנקציות חמורות על ידי הוועדה.

ההחלטה תונח על שולחן הכנסת.

חבר הכנסת יצחק וקנין
יושב ראש ועדת האתיקה